

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Nagybeeskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 72. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapi kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, márc. 30.

A béke galambja.

— március 30.

A háboru sötét viharmadarai után, a béke szelíd galambja szálldogál körülötünk. A Balkán felől tornyosuló vészvesz viharfelhők oszladoznak s az elmúlt komor izgalmas napokra úgy tekintünk vissza, mint valami rossz álmra.

Pedig nem volt álmom — vagy legalább is igen izgalmas és különösen költséges álmom volt; e költségek gondja mindenestre megmarad realitás gyanánt, emlékeztetőül arra, hogy mégis csak történt valami.

Ami bennünket magyarokat illet, nincs okunk féltékenykedni, hogy e kellemetlenségek ne terheltek és terhelnének bennünket a monarkian belül való jelentőségünknek teljesen megfelelő arányban E körül igazán nincs ok közjogi gravamenre.

Higyük ismét, hogy e sok áldozat nem volt hiábavaló s jó, ha egyéneket nem, hát leckepeznek. A külpolitikai izgalom a mi országunknak egy nem kevésbé izgalmas belső incidensét szakította meg, úgy lehet: amint kifelé fellélekzünk, megint megkezdődik majd a haddelhadd befelé. Jó volna e napok számára a most lefolytak tanulságait hasznosítanunk.

Nevezetesen azt, hogy Magyarország nincs a tenger szigetén, hogy minden gond és félelem nélkül engedhetné át magát belső játékaiknak.

Világosan szólva: nemcsak belső ügyek vannak, hanem külsők is, s állami és nemzeti életünkre nézve éppen eléggé fontosak. Annnyira, hogy józan és egészséges belső politika csakis e külső lehetőségein belül helyezkedhetik el, s legfőbb

céljának annak kell lenni, hogy elég erőt gyűjtsünk belül, ha elég erők akarunk lenni kifelé. Pártérdeken, hatalmi érdeken, a leggyönyörűbb elveken és programokon fölül kell állania annak az érdeknek s annak az elvnek, hogy Magyarország kemény falat legyen annak, aki bele akar harapni. Nem szabad egymást úgy megennünk, hogy azért meg ne maradjunk, együtt ne maradjunk s kifelé ne jelentünk egy egységes, egyetértő és teljes erejű nemzetet.

Nem sértjük magunkat azzal a feltevessel, hogy a történelem véletlene mintegy tanulságul és például sodorta érdekelt érdeklődésünk elé a kis szerb nemzetet s annak rettenetes helyzetét és állapotát. De eigondolkozni azért lehet azon, mi sorsra jut az olyan nemzet, mely szabadságaival bánni nem tud, melynek közéletét tekinteteket, magasabb érdekeket, fegyelmet és áldozatkészséget nem ismer; ahol a párt előbbvaló az országnál, ahol a kalandosság mindenható lehet a letorkolásban, s a jelszavasdi büszke lóhátról tiporhatja porba a józan megfontolást. Mint az egyes embernek, a nemzeteknek is csak annyiban szabad az akaratuk, hogy felhasználhatják eszközüket a legjobb lehetőség választására. De lehetőségeken túl nem mehetnek s aki fejfel megy neki a lehetetlenségnek, véres fejfel s megfelelően gyengébben pottyán vissza a valóságba.

Ezek nem új igazságok, de jó volna, ha a tapasztaltak és tanulságok egy darab időre benne maradnának idegeinkben. Nem volna kár sem az ijedségért, sem a pénzért s a béke galambja is vidámban szálldogálna.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap dében gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapiakon d. u. 2 órától este 10-ig.

A kultur-egyesület nagybeeskereki munkásgimnáziuma március havi előadásainak sorrendje a következő: Március 31. 8-9-ig Elektrotechnika, 9-10-ig Művészettörténet.

Április 18. A kultúregyesület közgyűlése.

Április 19. Közigazgatási bizottság ülése.

Május 10. Tavaszi rendes megyei közgyűlés.

— Helyettesítések a megyei ügyészségnél.

Poroszkay Béla megyei főügyész a tegnapi napon megtartott rendkívüli közgyűlésen saját kérelmére nyugdíjaztatván, a vármegye főispánja a megyei főügyészi állásra Kéler Ákos m. alügyészt, tb. főügyészt, az alügyészi állásra pedig dr. Wattyay Peibárt Dezső közíg. fogalmazó gyakorlatnokot, tb. vármegyei alügyészt helyettesítette. A főügyészi és az esetleg megüresedő alügyészi állást a májusi rendes közgyűlésen választás útján töltik be véglegesen.

— A vöröskereszt ülése. A vöröskereszt-egyesület torontálvármegyei választmányja és nagybeeskereki fiókja holnap március 31-ikén d. u. 5 órakor a vármegyház főispáni kistermében ülést tart.

Az ülés tárgysorozata: 1. Megbeszélés az önkéntes hadegészségügyi szolgálat kifogástalan biztosítása és teljesítése tárgyában. 2. Új tudósító választása.

— A kultúregyesület közgyűlése. Vettük a következő meghívót:

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület f. évi április hó 18-án délelőtt 10 órakor tartja Nagybeeskereken a vármegye székházának nagytermében 1909. évi rendes köz-

A „TORONTÁL” tárcája.

A büntársak.

— Nini, Julot! Ez aztán találkozás! Régóta nem láttuk egymást. Ne vedd zokon, öreg, én azt hittem, hogy már meghaltál!

— Közel jártam hozzá! Öt hónapot kintlédtam a kórházban, az egész télen át. Gümőkóros vagyok s így végkép eljegyezve a halálnak. Az orvosok még benn akartak tartani, de amint a nap sütni kezdett, leküzdhetetlen szabadságvágy szállt meg, a tavasz zöld meze csalogatott, mennem kellett ibolyát szedni, fülemüle dalt hallgatni. A kórház tiszta ugyan, de bűdös és aztán olyan szomorú... De én csak fecsegek jó magamról. Mit csináltál te a nagy kiállítás óta?

— Nem sokat. Hányódtam, vetődtem nyomorogva Brüsszel meg Lync, Genf meg Milanó közt és most újra itt vagyok Párisban a fogdmegek ébersége dacára.

— Persze! Mások fizetik az utazásaidat.
— Igen. A kövér erszényekre utazom. Aprócsapró dolgokkal soha sem törődtem. És aztán semmi bosszorkányság a dologban. Beülök az express-vonatba urasan. Megérkezéskor leugrom az ellenkező oldalon s ügyesen kerekelt oldok. Néha elcsúsznak, de hát azt fel sem veszi az ember, ez már az üzlettel vele jár. — Most azonban nagyon rám jár a rud; újságot árulok az utcáskokon, abból tengetem magamat.

— Én is nagy nyomorban élek.

— Hallod, Julot, te testvér vagy: akarod, hogy egy jó fogást ajánljak neked, mely kiránt a nyomorból s legalább is két évi kényelmes életet biztosít számodra?

— Megint légvárak?

— Nem. Biztos fogás. Kitanulmányoztam a helyet, apróra megcsináltam a tervet. Egyedül talán felsültem volna, de kettőnknek biztos a siker.

— Betörés?

— Inkább csak éjjeli séta, olyan könnyű a kivitel. Képzeld magadnak egy magában áló palotát nagy kert közepén, egy elhagyott városrészben. Hátul zsákutca, falakkal szegélyezve, melyeken egy gyermek is könnyen átmászhat. Egy üvegtáblát kell kimetszenünk és benn vagyunk a lakásban. Az első emeleten, a dolgozó szobában vasszekrény, amelyben mint biztos forrásból tudom, e pillanatban 20-30.000 frank van.

— És a lakók és a cselédség?

— A tulajdonosnő vidéken van a cselédséggel. A vén köszvényes házmester, kire az épület őrizete bízva van, egy külön pavillonban lakik, husz méterre onnan.

Az egyetlen nehézség a vasszekrény felnyitásban rejlik; egyik pajtásom azonban ide kölesönözte nekem az összes szerszámokat és aztán nem hiába tanultam én a lakatos mesterséget. Szóval, az alkalom páratlan. Miénk a kincs!

— Vagy a börtön!

— Valóban a végzetnek üldözni kellene bennünket.

— Az igaz. De mégis nyugtalanít a dolog. Lázító beszédek tartani, ordítózni a népgyűléseken, elpüfölni a rendőröket, a la bonheur! De éjszaka belopózni egy lakatlan házba lopni, az épen nincsen nyemre.

— Édes öregem, ha a gyomor korog, ha száraz a torok, nem finnyáskodik az ember.

— És ha véletlenül haza jönne a vasszekrény tulajdonosa, mi?

— Akkor annál rosszabb neki!

— Ismered azt a nőt?

— Sohasem láttam, de tudom, hogy milliomos.

— És aztán?

— Hogyan, nem ugrasz örömdobban, ha hallod, hogy milliói vannak, mikor hozzánk hasonló anyyi szegény ördög nem is eszik minden nap!

— De talán utóvégre is valami derék aszszony?

— Bolond beszéd! Nézd, valóban nem ismerek többé rád. Te burzsoá kezdesz lenni. Herbateát kellett innod, hogy így megváltoztál! Különb, szabad tetszésed szerint. Ha vonakodol, ha felsz a bőrödöt kockáztatni, mehatsz a magad útján. Annyit azonban felteszek rólad, hogy nem fogsz besugni.

— Besugni! Polyte, te sértegeted a testvéredet!

— Bocsáss meg! De annyira habozni látszol.

Müncheni „Salvator-sör”

is állandóan csapon van.

kapható ma és minden nap friss csapolás. Ezenkívül a

„Szent István-sör”

MARCOIN JENŐ kaszinó vendéglős.

gyűlését, amelyre van szerencsénk az egyesület tagjait ezennel meghívni. A közgyűlés napirendje: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Az 1909-ik évi költségvetés megállapítása. 5. Egy számvizsgáló bizottsági és két igazgató tanácsi tag választása. 6. Esetleges indítványok. 7. Hitelesítők kiküldése. Nagybecskerek, 1909. március hó 30-án. Botka Béla főispán elnök. Somfai János titkár.

— **Orvos választás.** Mint Törökbecséről jelentik, ott ma délelőtt 11 órakor tartották meg a községi orvosi választást, amely alkalommal 6 pályázó közül szótöbbséggel dr. Grün Mór ottani orvost választották meg községi orvosnak.

— **A főgimnáziumi bizottság ülése.** Nagybecskerek város főgimnáziumi bizottsága tegnap délután 4 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott. Az ülésen jelen voltak: Balázi József, Harzer József, Hausladen Mátyás, dr. Klein Mór, Krumenacker Ferenc, Menczer Lipót, Mayer Rezső, dr. Mangold Samu, Magyar Pál, dr. Milloss Aurél, dr. Nagy Dezső, dr. Pollák Győző, Steinitzer Géza és Giffinger Zsigmond, mint a bizottság jegyzője. A tegnapi ülés igen rövid volt, a nennyiben csak a második félévi tandíjmentességeket tárgyalták, majd kiutaltványozták a főgimnáziumi tanároknak a fizetési pótlékokat.

— **A vármegye a messinaiakért.** Tudjuk, hogy Torontóvármegye törvényhatósági bizottsága 400 koronát szavazott meg a messinai földrendés károsultjai számára. Az összeget Menczer Lipót, a segélygyűjtő bizottság pénztárosa a mai napon már fel is vette s elküldötte rendeltetési helyére. Konstatálnunk kell még, hogy még mindig vannak künn gyűjtőivé, s hogy az eddig befolyt segély összege nem végleges, amennyiben még naponként küldenek be kisebb-nagyobb összegeket.

— **Villamvilágítási ügyek.** A villamvilágítási bizottság tegnap délutáni ülésén tárgyaltak a nappali áram ügyét s a bizottság elhatározta, hogy az erre vonatkozó terveket kiadja egy szakbizottságnak s annak a véleménye alapján fog majd határozni a dologban. A bizottság tudomásul vette, hogy az új villamosgép próbaideje lejárt s hogy a gép kifogástalanul működik, majd elhatározta, hogy a külteleken még néhány villamos lámpát állíttat fel.

— **A festett világ.** Tavasszal és ősszel a kis vidéki város krónikása rendszeresen zavarban van, mikor hirt kell adnia a színészek jöttéről vagy távoztáról. Már a címmel sem tudja, hogyan variálja azt, hogy megjöttek, vagy elmentek a színészek, mert elvégre a fecskék és gólyák is jönnek-mennek tavasszal és ősszel. Azt hisszük, hogy derék színészeink nem haragudnak meg érte, hogy egy csoportba vesszük őket a fecskékkel és a gólyákkal. Hiszen ők is új életet

hoznak érkezésükkel és életet visznek távozásukkal a rendszeresen szürke hétköznapi kisvárosból. Ezzel pedig föltétlenül jelentős szerepet tulajdonítunk nekik. Most hát, hogy öt hónapi távollét után ismét megérkeztek hozzánk a színészek, egy hónapra új, friss színes élet támad nemcsak a festett világban a színpadon, de azon kívül is. Mozgalmasabb, élénkebb, derűsebb lesz a kép mindenfelé, a merre megfordulnak a városban. A festett világból szerte áramlanak a muzsika édes melódiái s ajkunkon pajzánkodnak az áriák, lelkünket pedig állandóan rezgésben tartják a drámák hatalmasan zengő szövegei s ilyenkor még irodalomról és művészetről is elmélkedünk. Az élet tehát más fajta. A festett világ eleven életet is jelent ilyenformán s ezért a krónikás nemcsak kötelességből ad hirt a színészek megérkeztéről, de örömmel is, amint hogy bizonyára örömmel fogadja őket mindenki.

— **Uj szerb kongresszusi kiküldött választása.** Ismeretes, hogy a szerbek tavaly augusztusban dr. Györgyevits Milost választották meg kongresszusi kiküldöttnek, akinek a megválasztása ellen azonban felebezést adtak be s a kongresszusi választmány megsemmisítette Györgyevics mandátumát, egyszersmind utasítván a temesvári gör. ke. szentszéket, hogy új választást rendeljen el Nagybecskereken. A temesvári gör. ke. egyházmegyei közigazgatási bizottság a felszólításnak helyt adott s az új választás napjára április 15-ikét tűzte ki.

— **A törökbecsei Leiningen-szobor.** A Törökbecsén felállítandó gróf Leiningen-szobor költségeire 1909. február 3-tól, 1909. március 18-ig a következő adományok folytak be:

Szászrégen r. t. város 1— korona, Járásí főszolgabíró Dunaszerdahely 2—, Czeglédi I. sz. póstahivatal 7-77. Visegrád község 10—, Losonczy Miklós és Nagy Lajos Andrásfalva —50, Kende Gusztáv Alsófüle 1—, Bajkó Vilmos Vác 37—, Ujbánya város 7—, Czegléd város 10—, Szépfalu község 6-40, Smaregia Mihály Nagybánya 9-40, Mészáros István Allios 2—, Ruhmann Andor, ág. h. ev. igazgató Nyiregyháza 4—, Verseczi el. fiú népiskola 3-30 Keczel község 3—, A törökbecsei kulturstély jövedelméből Pataj Béla kir. járásbíró útján 10—, Kopasz Ferenc kir. járásbíró Törökbecse 10— kor.

— **Hajóösszeütközés a Tiszán** Törökbecséről írják: A napokban érkezett ide a „Mercur” személyszállító gőzös. A dühöngő szélvihar következtében, dacára, hogy a mozdony dolgozott s a kormányt 4 ember dirigálta, nem juthatott szabályszerűleg a kikötőhöz. Újból mozgást tett a Tisza medrében, ekkor a hatalmas szél a gőzöst a Tisza közepére sodorta s mivel dirigálni nem lehetett, utjában az ott horgonyzott „Európa” nevű fahajóba, mely részben buzával volt megrakva, beleütődött. A megsérült hajót azonnal

latába lépni, hogy minden pillanatban szolgálátára állhassak.

— A gazdagok poloskája lenni, püh!

— Nem érti az ilyen dolgot, aki nem szerelmes!

— Nem félsz, Julot?

— Nem, hát te?

— Oh, öregem, piszkos dolog. Észrevettem, hogy az asszony haza jött.

— Aztán?

— Aztán megfagyasztottam a vért benne.

— Ördög és pokol!

— Kár érte. Egészen fiatal szép asszony.

De hát nem lehetett mást tenni: észrevettem, kialtozni kezdett.

— Meneküljünk!

— Előbb ki kell ürítenünk a vasszekrényt. Ingyen ne kockáztassuk meg a nyaktilót Jer, segits!

— Oh, istenem, Polyte, mit tettél?

— Ne lármázz!

— De hát nem látod, hogy ez ő, a kórházi nő, az én jötevőm, az én örangyalom, egyetlen szerelmem a földön! Hogy megvédjem őt, kész lettem volna vízbe ugrani, ezer veszéllyel szembe szállani és ime cinkostársa vagyok a gyilkosának! Ez iszonyatos!

— Hát tudtam én! Kissé késő lamentálni!

— Ugy vettem észre, hogy mozog. Talán nem halt meg. Ápolni kell őt. Segítség! Segítség!

— Megörültél? Hát kockáztatni akard a fejünket?

— Segítség! Tűz van! Gyilkos!

— Zajt hallok! Hallgass, nyomorult! Meneküljünk, itt a cselédség!

— Kedves uraim, tartóztassanak le; köztözenek meg, nem bánom. De fussanak gyorsan orvosért, siessenek, mindenre kérem; mentésük meg őt!

Jacques Constant.

kiürítették és így menekült meg az alámerülés elől.

Az „Egyetértés” egyike a legrégebb magyar lapoknak. Feanállásának hosszu ideje alatt teljesen megkedvelte magát a magyar intelligens közönséggel, úgy hogy ma az Egyetértés a legolvasottabb és a legelterjedtebb politikai napilap. Ezt az óriási eredményt pompás tartalmával, kitünő hirszolgálatával és azokkal az elsörangú összeköttetésekkel szerezte meg, amelynek révén nemcsak a magyar lapok között lett a legelső, hanem a legnagyobb külföldi lapokkal is fölveheti a versenyt. Az „Egyetértés” teljesen ingyen kitünő vasárnapi mellékletet nyújt olvasóinak, amely az aktuális eseményekről közöl gyönyörű képeket és elsörangú hazai és külföldi íróktól hoz szépirodalmi dolgozatokat. Aki tehát az „Egyetértés”-t tartja, az nemcsak egy kiváló magas színvonalon álló napilapot kap, hanem egyúttal pompás szépirodalmi képes hetilapot is. Az „Egyetértés” előfizetési ára: egy évre 28— korona, félévre 14— korona, negyedévenként pedig 7— korona. Mutatványszámot kívánatra szívesen küld az „Egyetértés” kiadóhivatala, Budapest, VI., Eötvös-utca 32. 302-32

— **Halálos kocsisás.** Mint Zentáról írják, ott végzetes szerencsétlenség történt a napokban. Fajka István, birtokos keso este kocsiával iparkodott lakására. A sötétben nem látva az utat, neki hajtott egy ároknak, mitől a kocsi felfordult. Fajka oly szerencsétlenül vágódott ki a kocsiból, hogy nyaka eltört és rögtön meghalt.

Az aranyér vérpangásnak és szokványos székrekedésnek a következménye. 1/2 pohár Ferenc József-keserűviz naponta éhgyomorral véve, rövid idő alatt lényeges javuláshoz, gyakran teljes gyógyuláshoz vezet. A leghírevesebb kórodoakon már évtizedek óta használják. 1905/6

Színház, irodalom.

Heti műsor.

Március 31. Szerda: A remény. Színmű. (Ujdonság.)

Április 1. Csütörtök: Tatárjárás. Operette.

Április 2. Péntek: A király. Vigjáték. (Ujdonság.)

Április 3. Szombat: Erdészleány. Operette. (Ujdonság.)

Április 4. Vasárnap délután: Tatárjárás. Operette. Este: Erdészleány. Operette.

Április 5. Hétfő: Hoffmann meséi. Opera.

* **A tavaszi színiévad megnyitása.** Polgár Károly színtársulata ma nyitja meg a nagybecskereki tavaszi színiévadot, amely tudvalevőleg egy hónapig tart. A ma esti előadáson a társulat operette személyzete Mader Rezső nagy sikert aratott operettjét, Csiky Gergely megzenésített „Nagymamá”-ját mutatja be, amely az egykori Népszínház-Vigoperának kasszadarabja volt. A címszerepet Kaposi Józsa fogja játszani, míg a többi főbb szerepekben Virányi Sándort, Radványi Dezsőt, Barna Andort, Pataki Vilmát, Haraszti Vilmát, Peterdi Etust, tehát a társulat legjobb erőit látjuk viszont. A zenekari kíséretet a 29-ik gyalogezred zenekara szolgáltatja, ugy ez estén, mint az egész színiévad alatt, tehát kétségtelenül szép és élvezetes zenei estéi is lesznek a közönségnek. Az előadás mindenkor este 8 órakor kezdődik.

* **A remény.** Holnap este érdekes irodalmi ujdonságot fog bemutatni a színtársulat. Heyermans híres halászhagédiája kerül ugyanis színre, amely már egész Európa színpadait bejárta, mindenütt nagy sikerrel.

* **Ifjusági Lapok.** A magyar tanuló ifjuságnak ezen egyedüli, irodalmi színvonalon álló lapja ezúttal is rendkívül érdekes, bő tartalommal jelent meg. Balla Miklós, a Petöfi-társaság tagja, gyönyörű verset írt Kossuthról. Kosztolányi Dezső, az ismert író és költő ragyogó fantáziával megírt novellája az ifju lelkeket magával ragadja. Szádeczky Lajos, nagynevű történetírónk nyomán közli a mádéfalvi veszedelem hiteles történetét. Igen tanulságos Sven Hedín tibeti utazásának ismertetése. A sakkrovatot a magyar sakk atyamestere, Maróczy Géza vezeti; a sportrovatot kiváló sportemberünk, Vámos Soma szerkeszti. Állandó rovatai mind az ifjuság lelki világának megfelelő, érdekes és tanulságos tartalmak; ilyenek a Béleggyűjtő, Az iskola világából, Irodalom, művészet, Fejtörő Levelesláda (szerk. üzenetek). Irodalmi és kézügyességi pályázata munkára, nemcsak versenyre ösztönzi tanuló ifjuságunkat. A szerkesztőség valóban kulturális célokat szolgál, amidőn fáradságot és költséget nem kimélve, ifjuságunknak izlését nemesisli s a káros ponyvairodalmi művek helyett szellemi képességüknek megfelelő lapot ad diákjaink kezébe. A havonként háromszor megjelenő Ifjusági Lapok előfizetési ára igen csekély (negyedévre 1 kor. 20 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér, egész évre 4 kor. 80 fill.) Egyes szám ára 12 fillér. Mutatvány számot ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, V., Nádor-utca 16. szám.

— Hogy meggyőzzelek róla, hogy nem hátrálok meg a veszély elől, hozzád szegődöm. Csak hogy megvallom, ma nem vagyok elememben. Nagyon szép az idő. Oh, ha gyalázatos, felhős sáros nap volna, mikor úgy érzi az ember, hogy nincs is isten, talán én indítványoznám neked, hogy menjünk megkoppasztani a milliomost. Es aztán még más okom is van, szerelmes vagyok!

— Szerelmes, te? Asszonyokra gondolsz sáppadt arcoddal, beesett szemekkel, nyüttes ruháddal? A mi helyzetünkben lehet is gondolni ilyen érzelmekre!

— Ez erősebb nálam!

— És kibe vagy belegabalyodva?

— Egy magasrangú asszonyba, öregem. A kórházban ismertem meg.

— Mit csinált az ott?

— A jótékony egyet elnöke, ki rendszeresen látogatja a betegeket. Még harminc éves sincs és szép, barátom! Szemek, aminőket nem láttam életemben. És aztán kedves, átható illat, az ő külön saját illatszere. Lehet az ember beteg, felholt, az ilyen mégis megteszi reá a hatását. És olyan szelíden, olyan kedvesen beszélt velem, hogy ha jönni láttam, azt hittem, hogy a nap is vele jön a terembe. Én voltam a kiválasztottja. Hozott nekem nyalánságokat, narancsot, kalácsot, sőt még mimózáit is.

— És gazdag asszony?

— Igen. Merglep? Palotája van arra Passy felé és kastélya Touraine departementban.

— És szegény betegeket látogat?

— Valóságos angyal asszony. Mióta működni láttam őt, nem gyűlölöm többé annyira a gazdagokat. Azt hiszem, ezek közt is vannak jók.

— Nagyon kevés. — És tudja, hogy szereted őt?

— Hová gondolsz! Sejtelve sincs róla, hacsak a szemem el nem árultak. Különb is ez a szerelem valami édes és keserű is egyszerre. Ugy szeretem őt, mint a nővéretem, olyan áhitat fog el a láttára, minővel a szent szűz töltött el gyermekkoromban. Szeretnék a szolgál-

TÁVIRATOK

A béke utján.

— A mai hírek. —

Budapest, március 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai jelentések is mind azt tanúsítják, hogy a háborus bonyodalom veszedelme szétfoszott s a béke utjáról az akadályokat mindjobban sikerül elhárítani. Ezt bizonyítja egy a hatalmaknak közös lépése, amely monarchiánk kívánsága szerint ma megtörtént, mint a Szerbiából érkező hírek, amelyek már a leszerelés megkezdéséről szólnak. Az izgalom és nyugtalanság ugyan még nem szűnt meg teljesen Szerbiában, ami olyan nagy felindulás után természetes, de minden jel arra vall, hogy az izgalom mihamarabb eltűnik s a nyugalom rövid idő múlva teljesen helyre áll.

A mai nap hírei különben a következők:

Wekerle Sándor nyilatkozata.

Budapest, március 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban Rakovszky Bélának a külügyi helyzet dolgában tett tegnapi sürgős interpellációja után ma Batthyány Tivadar gróf intézett sürgős interpellációt a külügyi helyzetről a kormányhoz. Batthyány kifejtette interpellációjában, hogy ő őszintén kívánja a békét s az országban senkinek kívánja a háborút, de gondoskodni kell arról, hogy a béke komoly és állandó legyen s Magyarország érdekei tartósan biztosítsanak. Különösen szükséges ez most, mikor látjuk a nagyszerb propaganda akcióját és kulisszatitkait, amelyek az ország egységét fenyegették. Kéri a miniszterelnököt, hogy nyilatkozzék a külügyi helyzetről s adjon megnyugtató felvilágosítást.

Wekerle Sándor miniszterelnök nyomban válaszol az interpellációra. Konstatálja, hogy a helyzet békés irányban fejlődött s a nagyhatalmaknak Magyarország és Ausztria kívánsága szerint való együttes fellépése Szerbiára sikeresen hatott, úgy, hogy a szerb kormány a leszerelés előkészületeit már folyamatba is tette. Az angol jegyzék átadása ma történik meg Belgrádban az összes hatalmak hozzájárulásával s ez a jegyzék olyan, mely Magyarország és Ausztria érdekeinek s a monarchia méltóságának megfelel. E jegyzékben a hatalmak felszólítják a szerb kormányt, nyilatkoztassa ki, hogy: 1. elismeri, hogy az annexió ténye nem érinti Szerbiának semmiféle jogát, 2. hogy Szerbia ellenséges magatartásával felhagy és olyan viszonyt folytat a monarchiával, amely a békét állandóan biztosítja, 3. hogy hadikészülődéseit beszünteti, hadseregének hadilétszámát leszállítja, önkéntes csapatok alakítását meggátolja s e csapatokat megszünteti. Kijelenti a miniszterelnök, hogy a monarchia nem támadta és nem támadja meg Szerbiát, a gazdasági kérdéseket elkülöníti s e kérdésekben igyekezni fog Szerbia gazdasági helyzetét megkönnyíteni. Végül határozottan kijelenti még, hogy Montenegró területi kárpótlásáról szó sem lehet.

A hatalmak jegyzékének átadása.

Budapest, március 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, az angol követ ma délelőtt 11 órakor adta át a szerb kormánynak Anglia jegyzékét, amelyhez az összes hatalmak csatlakoztak.

Más hírek.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádi jelentés szerint ott nagyobbára teljes nyugalom van, bár az izgalom még nem múlt el egészen s a háborus párt tagjai igyekeznek az izgalmat szítani. Nagy az elkeseredés Belgrádban különösen Izvolszki orosz külügyminiszter és általában Oroszország ellen. A kormány, valamint Péter király is több fenyegető levelet kaptak a béke miatt s a fenyegető levelek írói követelik a háborút.

Másik belgrádi jelentés szerint ott több katonatisztet letartóztattak, mert Péter királyt szidták.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, március 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház a husvét szünet előtt ma tartotta utolsó ülését s azután meglehetősen szokatlan hosszú, 4 hétig tartó husvét vakációra megy. Az ülésnek ma ugyszólván egyetlen tárgya volt, amely a miniszterelnök külpolitikai nyilatkozatából állott. A többi dolog csak olyan szünet előtti formalitás volt.

Az ülést Justh Gyula elnök délelőtt 11 órakor nyitotta meg s einöki előterjesztései során jelentette, hogy engedélyt adott Batthyány Tivadar grófnak, hogy a mai ülés végén sürgős interpellációt intézhessen a kormányhoz.

Ezután Wekerle Sándor miniszterelnök szólal fel, aki javasolja, hogy miután a képviselőház az összes sürgős ügyeket elintézte, holnaptól kezdve április 26-ig ne tartson ülést és egyúttal hatalmazza fel az elnököt, hogyha időközben szükségesnek mutatkoznék, a képviselőházat előbb is összehívassa.

A Ház a miniszterelnök javaslatát elfogadja.

Miután még felhatalmazást kér és kap még arra is, hogy az esetleg időközben megüresedő kerületekben a választást elrendelhesse, következett Batthyány Tivadar gróf sürgős interpellációja, valamint erre Wekerle Sándor miniszterelnök válasza, melyet más helyütt közlünk.

Ezután az elnök és a képviselők kölcsönösen boldog ünnepeket kívánván egymásnak, az ülés véget ért.

A politikai helyzet.

Budapest, március 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Politikai körökből eredő hírek szerint a helyzet kibontakozása április hónapban meg fog indulni. A bankkérdésben a döntés a képviselőház husvét vakációja alatt mindenestre megtörténik s ugyanezen idő alatt le fog folyni a válság is, amely a bankkérdésben való döntésből esetleg majd keletkezik. A bankkérdésben a döntő tárgyalások már a husvét vakáció első felében meglesznek. Ez alkalommal úgy mondják, ki fog tenni, hogy az osztrák kormány a kartell-bank eszméjét mint kivihetlent nem fogadja el. A tárgyalások, amennyiben Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter állapota engedi, Bécsben lesznek, amennyiben pedig Kossuth nem mehetne Bécsbe, a tárgyalásokat Budapesten tartják. Ha a kartell-bank eszméje véglegesen elesik, a magyar kormánynak az lesz a feladata, hogy a bankkérdésben egy új álláspontot fixirozzon.

Határidő-üzet.

Budapest, márc. 30. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április)	27. — —
Buza (május)	26.54 — —
Buza (októberre)	21.92 — —
Rozs (áprilisra)	19.78 — —
Rozs (októberre)	17.90 — —
Zab (áprilisra)	17.36 — —
Tengeri (májusra)	14.84 — —

Közgazdaság.

A délvidéki kisgazdák gyűlése.

— március 30.

Mint Temesvárról jelentik, a Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete vasárnap délelőtt tartotta ott az évi rendes közgyűlését a vármegyei székház nagytermében, Wittmann János elnöke alatt. A közgyűlésen dr. Csernoch János püspök, Hertelendy Ferenc főispán és Ferenczy Sándor alispán is részt vettek.

Az elnök üdvözlő szavai után Csernoch János dr. püspök, majd Hertelendy Ferenc főispán szép szavakban méltatták az egyesület nagy jelentőségét és további egytetésre, összetartásra buzdították a tagokat, mire a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel az egyesület díszelnökeivé választotta meg őket.

A zarszámadások és a felügyelő-bizottság jelentéseinek előterjesztése, a felmentvény megadása és a jövő évi költségvetés megállapítása után Martin József (Károlyfalva) szép beszédben arra kérte a vezetőséget, hogy hassanak oda, miszerint a vármegye vezetősége a parasztságot anyagilag és erkölcsileg támogassa.

Hergatt Henrik (Nagyág) a közgyűlés nevében köszönetet mondott mindazoknak, akik az adóreform tárgyalása kapcsán a parasztság érdekében sikraszálltak Szeretné, ha hasonló akciót indítanának most, a külföldi kereskedelmi szerződések tárgyalása idején.

Glaszmann Ferenc (Nákófalva) figyelmébe ajánlotta a vezetőségnek, hogy vesse latba minden befolyását, miszerint a földmívelőket aratás idejére ne csak a közös hadseregben, hanem a honvédségnél is szabadságolják. Egből szeretné, ha memorandumot dolgoznának ki, azt kellő nyomattal átadnak az illetékes faktoroknak és az ügy támogatására felkérnek az összes délvidéki országgyűlési képviselőket.

Steuer György dr. miniszteri segédtitkár intézett ezután néhány lelkesítő, buzdító szót a megjelentekhez.

Végül Ströbl Péter, majd Hemmen Antal (Párdány) beszélt ezután a földmívelők agkori ellátásának kérdéséről, mire a közgyűlés véget ért.

□ **Gazdasági tudósítók évkönyve.** Most jelent meg a magyar királyi földmívelésügyi miniszter által kiadott Gazdasági tudósítók évkönyve. A cél, melyet a könyv szolgál az, hogy a gazdasági tudósítók a kötelességeik teljesítésére vonatkozó utbaigazításokon és felvilágosításokon kívül mindazt feltalálhassák benne, amire gazdasági tevékenységük közben egyáltalában szükségük lehet. Tartalom tekintetében ezen évkönyv a leghasználhatóbb és leggyakorlatibb kézikönyv a gazdaság részére. Beosztás tekintetében könnyen áttekinthető, világos, praktikus és el van látva rendes és külön előjegyzési naptárral. Magában foglalja a gazdasági tudósítói intézmény ismertetését és utmutatást a gazdasági tudósítók szerkesztéséhez. Ezenkívül magában foglalja a káros rovarok és növények irtására vonatkozó hasznos és fontos utmutatásokat. Ismerteti a főbb rovarirtó anyagok alkalmas és kártékony rovarokat s növényeket és az ezek ellen való hathatós védekezést. Tartalmazza a földmívelésügyi miniszterium működésére vonatkozó hasznos tudnivalókat. Ismerteti az erdőtervény főbb rendelkezéseit, az állami lötenyészintézetek célját, az egyes állami méneseket és az állategészségügyi rendszertnek főbb elveit. Ismerteti a szőlészetről, pincekezelésről és méhészetéről alkalmazandó főbb elveket és gyakorlati utmutatásokat. Szolgálja az évkönyv azon célt is, hogy a gazdasági tudósítók könnyen megtalálhassák benne mindazon hatóságokat, melyekhez gazdasági ügyekben fordulhatnak és mindazon felvilágosításokat, amelyekre gazdaságuk javítása közben szükségük lehet. Ennélfogva ezen gazdasági utmutató nemcsak a gazdasági tudósítók, hanem a gazdaközönség egész nagy rétegét is érdekli. Az évkönyvet Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter egy oly könyvet ad a gazdaközönség kezébe, amelylyel jóléte oktatója lett a magyar gazdának.

Bérlés 1. sz. VÁROSI SZÍNHÁZ. 1. előadás.

Nagybecskerek, 1909. évi március hó 30-án:

NAGYMAMA.

Operett 3 felvonásban. — Átirta. Pásztor Árpád.

Személyek:

Szerény grófné	—	Kaposi Józsa
Gróf Szerény Ernő, unokája	—	Virányi Sándor
Báró Örkényi Vilmos, ny. ezredes	—	Radányi Dezső
Báró Örkényi Kálmán	rokonai	Barna Andor
Piroska	—	Pataki Vilma
Timár Karolin, nev. int. tulajdonosa	—	Haraszi Vilma
Marta	—	Peterdi Etelka
Tödörka Szilárd, tanár	—	Kabos Gyula
Lang Szeréni, uvelónó az intézetben	—	Halasiné Etel
Kosztá, ny. ev. tábort. lelkész	—	Solymosi Sándor
Trézsi, a grófné gazdaszonya	—	B. Fehér Laura

Holnap, szerdán 1909. évi március hó 31-én:

A REMÉNY.

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

348/1909. sz.

Jankahid község elöljáróságától.

Hirdetmény.

Torontálmegye törvényhatósági bizottsága 1909. évi február hó 26-án kelt 348. kgy. 1970—1909. sz. határozatával a jankahidi

község ház és jegyzői lak építési

munkálatait 27569 korona 34 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok foganatosításának biztosítása céljából **1909. évi április 15-ik napjának d. e. 10 órájára** a jankahidi község ház helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 10%-nyi bántépénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett községhez annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett község házban a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Jankahid, 1909. évi március hó 28.

312—3.1

Községi elöljáróság.**Valódi brünni szövetek**

az 1909 évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	}	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú		1 szelvény 10 korona
teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény)		1 szelvény 12 korona
elegetendő, csak		1 szelvény 15 korona
		1 szelvény 17 korona
		1 szelvény 18 korona
		1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.—K.-ért, színtűgy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarót stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örösi választék. Választék, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen trissz árban.

IRODISTA

perfekt magyar, német, szerb, önálló levelező, szép írással

felvétetik.

Telekkönyvi ügyekbeni jártaság előny. □ □ Ajánlatok

Bank és bizományi üzlet

Szerdahelyi Frigyes,

:: Nagyikinda. ::

(303—3.3)

S Z Ő L L Ő K A R Ó.

Mindennemű épületfa, lécs és deszka. Szerszám-, bognár-, mű- és tűzifa. Szén és kovácszsén.

(313—12.1)

KAPHATÓ:

KURLÄNDER IMRE

NAGYBECSKEREK,

Korona-utca, Gizellapart és Aradáci-utcai raktáraiban.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Érkezik:

a) **A nagybecskereki pályaudvarra:**

Temesvár, Verseez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.
Szegedről: (mótorokosi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagyikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) **A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:**

Zombolyáról, Verseezről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Csősztelekről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó. 29 p

Indul:

a) **A nagybecskereki pályaudvarról:**

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (mótorokosi) délután 1 óra 15 perc.
Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:**

Zombolya, Temesvár, Verseez: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Verseez, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Csősztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 20 perc.

284/1909. sz.

Ernesztháza község elöljáróságától.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Ernesztháza község elöljárósága egy tanitói lakás és két tanterem kiépítésének biztosítása céljából Ernesztháza község tanácstermében f. é. márc. 31-én d. e. 10 órakor tartandó írás és szóbeli versenytárgyalást hirdet.

A költségvetésileg előirányzott összeg 16176 kor. 62 fill., melynek 10%-a bántépénz gyanánt jelzett napon d. e. fél 10 óráig készpénzben vagy ovadékképes érték-papírokban a község pénztáránál leteendő.

Felhivatnak versenyezni óhajtok, hogy szabályszerűen kiállított és lepecsételt ajánlataikat a kitűzött napnak d. e. fél 10 órájáig a község elöljáróságánál annyival is inkább adják be, mert később érkezettek figyelembe nem vétetnek. Megjegyeztetik, hogy a község fentartja magának a munkákat munkanemenként is kiadni, a téglá és az ács munkák faanyagát a község szolgáltatja.

Építkezési tervek, költségvetés és feltételek a községi hivatalban megtekinthetők. Ernesztháza, 1909. évi március 15.

308—3.3

Községi elöljáróság.

12-9/1909. sz.

310—2.2

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán megüresedett jarkováci községi I. segédjegyzői állásra, esetleg előléptetés folytán megüresedő jarkováci községi II. segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik ezen állásokat elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket és eddigi szolgálatukat igazolva szabályszerűen kiállított kérvényüket f. évi apr. 20-ig hozzám nyujtsák be.

Az I. segédjegyző fizetése 1000 kor. és 56 korona tűzifaátalány. A II. segédjegyző fizetése 800 korona, mely azonban 1000 kor.-ra lesz kiegészítve.

A választást f. évi április hó 24-ik napjának d. e. 9 órájkor fogom Jarkovác község házában megtartani.

Antalfalva, 1909. évi március 26.

Zsiros,
főszolgabíró.

KECSKEMÉTI

Rózsa vetőburgonyát,

valamint

Rózsa hópehelyburgonyát

és

Kékburgonyát

a legjobb minőségben házhoz vagy vasúthoz szállítva ajánl

özv. Guttman Jakabné és Fiai cég
Nagybecskereken.

Telefon 96. sz.

315—3.1

Telefon 96. sz.

Jó állapotban levő szép

butor,

egy ebédlő és egy hálószoba

elköltözés végett

azonnal eladó.

Gimnázium-utca 16. szám.

304—3.3

Fiatal

kereskedősegéd

expeditornak

egy nagyobb iparvállalatnál

felvétetik.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

314—x.1

Lakás kiadó.

Udvari lakás, mely 3 szobából, előszobából és mellék-
:: helyiségekből áll, ::

kiadó.

:: Villanyos bevezetve. ::
Arany János-utca 4. sz. (Amerika).

307—2.2